

VERGİ RAPORU

Vergi Mevzuatında
Ulusal ve
Uluslararası
Güncel Gelişmeler
Özel Eki

ISSN 2667-5099

32. yıl

Aylık Maliye, Ekonomi ve Hukuk Dergisi
Yıl: 32 • Sayı: 302 • Kasım 2024 • Fiyat: 300,00 TL

ORGANİZE SANAYİ BÖLGELERİNİN VERGİ KANUNLARI AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

Karbon Vergisinin Tarihsel Gelişimi
Üzerine; Türkiye'de Uygulama Örneği

Muhammed Semih GEÇER

Vergi Hukukunda Yeni Bir Çözüm Yolu:
Etkin Pişmanlık ve Kanun Yolundan
Vazgeçme Müessesesine Etkileri

Murat GÜLLÜ

Denetim 4.0 Ve Vergi Denetiminde
Yapay Zeka Kullanımının Rolü

Mehmet ÖS

**Piyasa
Raporu**

www.vergiraporu.com.tr

Karbon Ayak İzinizi Hesaplatın ve Yönetin

AB Parlamentosu tarafından yayımlanan SKDM Tüzüğü 1 Ekim 2023 tarihinde uygulamaya girmiştir. Bu kapsamda, 1 Ekim 2023-31 Aralık 2025 tarihleri arasındaki geçiş döneminde öncelikli sektörlerin Karbon Ayak İzini hesaplayarak raporlama yükümlülüğü bulunmaktadır.

ASOB ÇEV
ASO2 • OSB
ÇEVRE ANALİZ
LABORATUVARI

Daha fazla bilgi için:

info@asobcev.com.tr
0506 156 82 50
0312 502 83 10

Aylık Maliye, Ekonomi ve Hukuk Dergisi
sayı 302

Yayın Dili: Türkçe

İmtiyaz Sahibi
Vergi Müfettişleri Derneği Adına
Genel Başkan

Fatih Mustafa OLCAY
Ankara - Türkiye

Genel Yayın Editörü
Murat GÖKKAYA
Ankara - Türkiye

Editör Yardımcısı
Dr. Öğr. Üyesi Arif AYLUÇTARHAN
İstanbul - Türkiye

Yayın Kurulu Üyeleri
Ömer Faruk ARSLAN
Ankara - Türkiye

Niyazi Koray GÜRHAHTA

Ankara - Türkiye

Dr. Emre AKIN

İstanbul - Türkiye

Çağlar DOĞAN

Ankara - Türkiye

Yusuf GÜMÜŞ

İzmir - Türkiye

Doç. Dr. İrem DİDİNMEZ

Ankara - Türkiye

Hürşit KAYA

Ankara - Türkiye

Yayın Danışmanı (Çeviriden Sorumlu)

Nahide Meriç URAK

Ankara - Türkiye

Burcu ALPTEKİN

Ankara - Türkiye

Hasan KIRAZ

Ankara - Türkiye

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Tugay KOSKA

İzmir - Türkiye

Dil Editörü - Yayın Sorumlusu

Zeynep TURAN

Ankara - Türkiye

Yönetim ve Yazışma Adresi

Cihan Sokak No: 13/7

Sihhiye / ANKARA

Tel: (0.312) 231 80 19 (pbx)

Fax: (0.312) 231 80 65

e-posta: vergiraporu@vmd.org.tr

ISSN 2667 - 5099

Grafik Tasarım ve Baskı

GİRİŞİM AJANS OFSET

MATB. BAS. YAY. DAĞ. KIRT. GIDA İNŞ. EĞT.

DAN. REK. BİL. MAK. SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Samanyolu Cad. No:35

İskitler - Altındağ/ANKARA

Tel: 0312 384 22 23

www.girisimmatbaacilik.com

Basım Tarihi: 08.11.2024

Yayın Türü: Yaygın Süreli

Dergimiz, TUBİTAK ULAKBİM Sosyal ve Beşeri Bilimler Veri Tabanı Komitesi tarafından, 08.05.2015 tarih ve 60 sayılı Komite toplantısında, 2014 yılı basımları dahil veri tabanına alınmaya uygun bulunmuştur.

YAYIN OKUMA ve DANIŞMA KURULU YAYIN DANIŞMA KURULU

Prof. Dr. Abdurrahman AKDOĞAN

Başkent Üni. Hukuk Fak.

Prof. Dr. Adnan GERÇEK

Uludağ Üni. İİBF

Prof. Dr. Ahmet AK

Hacı Bayram Veli Üni. İİBF

Prof. Dr. Ahmet Burçin YERELİ

Hacettepe Üni. İİBF

Aykut GÜLEÇ

VMD E. Başkanı, E. Vergi Müfettişi

Prof. Dr. Bernur AKIĞÖZ

İzmir Katip Çelebi Üni. İİBF

Prof. Dr. Binhan Elif YILMAZ

İstanbul Üniversitesi-İktisat Fakültesi

Dr. Bumin DOĞRUSÖZ

Marmara Üni. İİBF

Prof. Dr. Burak DARIÇI

Bandırma Onyedi Eylül Üni. İİBF

Coşkun ÇEKİCİLER

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Ar-Ge Teşvikleri Gen. Müd. Yard.

Prof. Dr. Doğan ŞENYÜZ

Uludağ Üni. Hukuk Fak.

Durmuş Erdem ARSLANOĞLU

Ankara Vergi Dairesi Başkanlığı Grup Müdürü

Prof. Dr. Erhan ÖZ

Pamukkale Üni. İİBF

Doç. Dr. Fatih PEKŞEN

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Strateji Geliştirme E. Başkanı,

Vergi Müfettişi

Prof. Dr. Fatih SARAÇOĞLU

Hacı Bayram Veli Üni. İİBF

Prof. Dr. Güven SAYILGAN

Ankara Üni. SBF

Prof. Dr. Halil TUNALI

İstanbul Üniversitesi-İktisat Fakültesi

Prof. Dr. Hasan ABDİOĞLU

Karadeniz Teknik Üni. İİBF

Prof. Dr. Hatice YURTSER

Mansel Celal Bayar Üni. İletişim Fak.

Prof. Dr. Hasan Murat ERTÜRKÜL

Anadolu Üni., İİBF

Prof. Dr. İhsan Cemil DEMİR

Afyon Kocatepe Üni. İİBF

Hayrunnisa ŞEN DOĞRUYOL

Gelir İdaresi Grup Başkanı, E. Vergi Müfettişi

Kemal Serkan KESKİN

YMM, E. Vergi Müfettişi, VMD E. Başkanı

Mehmet Fatih ÖZMEN

Gelir İdaresi Grup Başkanı, E. Vergi Müfettişi

Ahmet Ozan KARABULUT

Vergi Müfettişi

Doç. Dr. Akif ABDULLAH

Afyon Kocatepe Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Arif AYLUÇTARHAN

İstanbul Üni. İşletme Fak., E. Vergi Müfettişi

Barış BAL

Vergi Müfettişi

Birdoğan MURAT

Vergi Müfettişi

Burak DEMİRKAN

Vergi Müfettişi

Burhan SARGIN

YMM, E. Vergi Müfettişi

Camer SAMANCI

Vergi Müfettişi

Cem SEFEROĞLU

Vergi Müfettişi

Devrim Emre MUTLU

Vergi Müfettişi

Doç. Dr. Dilek AKBAŞ AKDOĞAN

İstanbul Medeniyet Üni.

Dr. Öğretim Üyesi Emel SARAÇ

Ostım Teknik Üniversitesi

Ebubekir MUTLU

Vergi Müfettişi

Emrah TUNCER

Vergi Müfettişi

Erhan ÜSTÜN

Vergi Müfettişi

Erkan KIZIL

Vergi Müfettişi

Prof. Dr. Erhan ÖZ

Pamukkale Üniversitesi

Ersin AKÇAY

Vergi Müfettişi

Esat YAMAÇ

Vergi Müfettişi

Ethem Tarık ERTÜRK

Vergi Müfettişi

Eyüp GÖRELİ

Vergi Müfettişi

Fahrettin ACAR

Vergi Müfettişi

Fatih AKTEMUR

Vergi Müfettişi

Fedai AYDIN

YMM, E. Vergi Müfettişi

Fehmi EGE

Vergi Müfettişi

Ferhat KARA

Vergi Müfettişi

Feyzullah DÜRGUT

Vergi Müfettişi

Hakan GÜNER

Vergi Müfettişi

Hakan KAVAK

Vergi Müfettişi

Dr. Hakan ÖZDEMİR

Vergi Müfettişi

Hamdi ÖZCAN

Vergi Müfettişi

Dr. Öğr. Üyesi Hamdi Furkan GÜNAY

Gümüşhane Üniversitesi

Hasan CANAYAKIN

Vergi Müfettişi

Hasan DEMİR

Vergi Müfettişi

Hasan KIRAZ

Vergi Müfettişi

Hasan SARI

Vergi Müfettişi

Hürşit KAYA

SGK Müfettişi

Dr. Arş. Gör. Hüseyin Taylan EĞEN

Hacettepe Üni., İİBF

İbrahim BAHAR

Gelir İdaresi Grup Başkanı, E. Vergi Müfettişi

İhan ÖZKAN

Avukat, YMM, E. Vergi Müfettişi

İhan TASPINAR

YMM, E. Vergi Müfettişi

Doç. Dr. İnci SANDALCI

Kütahya Dumlupınar Üniversitesi

Doç. Dr. İrem DİDİNMEZ

Hacettepe Üni. İİBF

İsa KILIÇ

İskenderun Teknik Üniversitesi, Muhasebe ve Vergi Bölümü

Mücahit CİVRİZ

Devlet Malzeme Ofisi E. Genel Müdürü

Dr. Muhammet Fatih DAĞLI

TUSAS İç Denetim Başkanı, E. Vergi Müfettişi

Prof. Dr. Mustafa Ali SARLI

Adnan Menderes Üni. İİBF

Mustafa Erkan ÜYÜMEZ

Anadolu Üniversitesi İİBF Maliye Bölümü

Prof. Dr. Nurettin BİLİCİ

Gankaya Üni. Hukuk Fak.

Nur ERENİL

Gelir İdaresi Daire Başk., E. Vergi Müfettişi

Onur GÖK

Finansal Piyasalar ve Kambyo E. Genel Müdürü

Osman EŞGİN

Kocaeli Vergi Dairesi Başkanı, E. Vergi Müfettişi

Prof. Dr. Osman PEHLİVAN

Karadeniz Teknik Üni. Hukuk Fak.

Ömer ALANLI

İzmir Vergi Dairesi Başkanı, E. Vergi Müfettişi

Özgür KUBUŞ

VMD E. Başkanı, Vergi Müfettişi

Sedat İÇEL

Vergi Denetim Kurulu E. Başkan Yardımcısı, Vergi Müfettişi

Serkan KURT

Daire Başkanı, E. Vergi Müfettişi

Suat SARİGÜL

Vergi Denetim Kurulu E. Başkanı

Prof. Dr. Safak Ertan ÇOMAKLI

E. Anadolu Üni. Rektörü

Doç. Dr. Şeref İBA

Yasama Üzmanı

Dr. Tamer SARISOY

Vergi Müfettişi

Tuğrul CEYLAN

Vergi Müfettişi

Tülin DOĞAN

VMD E. Başkanı, Vergi Müfettişi

Ümit GÜNER

Adana Vergi Dairesi Başkanı, E. Vergi Müfettişi

Prof. Dr. Yusuf AKAN

Atatürk Üni. İİBF

Prof. Dr. Yusuf KILDIŞ

Dokuz Eylül Üni. İİBF

Zafer KÜTÜK

Vergi Müfettişi

Prof. Dr. Zeynep ARIKAN

Dokuz Eylül Üni. İİBF

YAYIN OKUMA KURULU

Doç. Dr. İsmail CİĞERCİ

Afyon Kocatepe Üni.

Doç. Dr. İsmail ENGİN

Hacı Bayram Veli Üni.

İsmail Hakkı YÜCELEN

Vergi Müfettişi

Dr. Öğr. Gör. İsmail İŞLER

Pamukkale Üniversitesi

İsmail KARAKOÇ

Vergi Müfettişi

İsmet POLAT

YMM, E. Vergi Müfettişi

Kamuran ÇAĞLAR

Vergi Müfettişi

Kararı ARSLAN

Vergi Müfettişi

Prof. Dr. Kayahan TÜM

Hatay Mustafa Kemal Üni. İİBF

Levent EMRE

Vergi Müfettişi

Levent ÖZKAYA

Vergi Müfettişi

Doç. Dr. Mehmet BULUT

Bayburt Üni. İİBF

Mehmet İlyaz GÖKPINAR

Vergi Müfettişi

Muhammed Kutub BAĞIRGAN

E. Vergi Müfettişi

Muhammet GÖZCÜ

Vergi Müfettişi

Muhsin BOĞAZ

Vergi Müfettişi

</

Değerli Okurlarımız,

Kasım ayı sayımızla karşınızda olmanın ve güncel konularda kaleme alınmış değerli çalışmaları sizlerle buluşturmanın mutluluğu yaşıyoruz.

Teknolojinin gelişimi, hızlı nüfus artışı gibi faktörler, mobilite ve doğal kaynak kullanımında artışa neden olmuş, bu da çevre ve iklim sorunlarını ortaya çıkarmıştır. Sorunların çözümü noktasında doğal kaynakların planlı tüketimini ön gören sürdürülebilirlik kavramı gündeme gelmiştir. Sürdürülebilirliğin sağlanması için alınan ekonomik ve çevre konularını içeren önlemlerin başında Karbon Vergisi gelmektedir. Karbon Vergisi maliye politikası aracı olarak çevreye verilecek zararı en aza indirme ve oluşan olumsuzlukları telafi etme yönünde kullanılmaktadır. Sürdürülebilir kalkınma, çevre vergileri hakkındaki kavramların, Karbon Vergisi ve sınırda karbon düzenlemesi konusu ile ülkemizdeki Karbon Vergisi Uygulamaları hakkında bilgilerin yer aldığı Vergi Müfettiş Sayın Muhammed Semih GEÇER'in **"Karbon Vergisini Tarihsel Gelişimi Üzerine; Türkiye'de Uygulama Örneği"** isimli çalışması istifadelerinize sunulmuştur.

Bilişim teknolojileri ile endüstriyi bir araya getiren yazılım ve donanım alanındaki gelişmeleri üretime entegre eden sistem olarak tanımlayabileceğimiz Dördüncü Sanayi Devrimi bir diğer adıyla Endüstri 4.0 küresel düzeyde artan rekabet anlayışı sonucu bir gereksinimle ortaya çıkmıştır. Yapay zekanın da sistemde etkili şekilde yer alması geleneksel üretim ve diğer ekonomik faaliyetleri etkilemiştir. Bu noktada kayıt dışı ekonomiyle mücadele hızla değişen ve gelişen ekonomik faaliyetlerin aynı hız ve teknoloji ile denetlenmesi konusu maliye idareleri için önemli bir konu haline gelmiştir. Kayıt dışı ile mücadele ve vergi kaçakçılığı ile mücadele konusunun dijital olarak denetlenmesi olarak tanımlayabileceğimiz Denetim 4.0 hakkında bilgiler ile ülkemizdeki yapay zeka uygulamalarına yer verilen Sayın Dr. Mehmet ÖS'ün **"Denetim 4.0 ve Vergi Denetiminde Yapay Zeka Kullanımının Rolü"** isimli çalışması değerlendirmelerinize sunulmuştur.

Birbirinden değerli diğer çalışmaların yer aldığı dergimizin bu sayısının akademik ve mesleki çalışmalarınıza ilham kaynağı olması dileklerimizle sağlıklılıkla kalın..

İÇİNDEKİLER

MAKALELER

- 7** | ORGANİZE SANAYİ BÖLGELERİNİN VERGİ KANUNLARI AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ
Hakemli Makale, Türü: Araştırma
Serkan KURT / Vergi Başmüfettişi
- 18** | KARBON VERGİSİNİN TARİHSEL GELİŞİMİ ÜZERİNE; TÜRKİYE'DE UYGULAMA ÖRNEĞİ
Hakemli Makale, Türü: Araştırma
Muhammed Semih GEÇER / Vergi Müfettişi
- 46** | VERGİ HUKUKUNDA YENİ BİR ÇÖZÜM YOLU: ETKİN PİŞMANLIK VE KANUN YOLUNDAN VAZGEÇME MÜESSESESİNE ETKİLERİ
Hakemli Makale, Türü: Araştırma
Murat GÜLLÜ / Vergi Müfettişi
- 56** | DENETİM 4.0 VE VERGİ DENETİMİNDE YAPAY ZEKA KULLANIMININ ROLÜ
Hakemli Makale, Türü: Araştırma
Mehmet ÖS / Dr., Serbest Muhasebeci Mali Müşavir
- 68** | TÜRKİYE'DE KAYIT DIŞI EKONOMİNİN BOYUTU VE ÖNLENMESİNE YÖNELİK ÇÖZÜM ÖNERİLERİ
Hakemli Makale, Türü: Araştırma
Tuğba KARTAL / Yüksek Lisans Öğrencisi
Bahadır Sazak DOĞAN / Dr. Öğr. Üyesi
- 86** | YÜRÜTMİYİ DURDURMA KURUMUNUN YARGI İÇTİHATLARIYLA İNCELENMESİ
Hakemli Makale, Türü: Araştırma
Erkam BİRSENOĞUL / Araş. Gör.
- 95** | KAMU ÇALIŞANLARININ HİZMET BULUŞLARINDAN ELDE ETTİĞİ GELİRLERİN VERGİLENDİRİLMESİ
Hakemli Makale, Türü: Araştırma
Erdem ERCAN / Dr. Öğr. Üyesi
Doğan DURNA / Avukat, AB Uzmanı
- 114** | ÇEVRE MUHASEBESİ KAPSAMINDA ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN SU AYAK İZİ FARKINDALIĞI
Hakemli Makale, Türü: Araştırma
Sevim AĞAÇ / Dr.
- 135** | VERGİ MEVZUATINDA GÜNCEL GELİŞMELER
Hazırlayan:
Çağlar DOĞAN / Vergi Müfettişi
- 151** | ULUSLARARASI VERGİ HABERLERİ
Hazırlayan:
Burcu ALPTEKİN / Vergi Müfettişi
Hasan KIRAZ / Vergi Müfettişi
- 159** | ÖZELGE VE YARGI KARARI ÖZETLERİ
Hazırlayan:
Çağlar DOĞAN / Vergi Müfettişi
- 187** | PRATİK BİLGİLER